

(สำเนา)

เลขรับ ๘๒/๒๕๖๓ วันที่ ๑๗ ธ.ค. ๒๕๖๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ข้าพเจ้ากับคณะ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ มาเพื่อให้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วก็ขอได้โปรด นำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ธีรวัฒน์ กมลวงศ์วัฒน์ ผู้เสนอ

(นายธีรวัฒน์ กมลวงศ์วัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วิโรจน์ ลักขณาอดิศร ผู้เสนอ (ลงชื่อ) พิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์ ผู้เสนอ

(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร)

(นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ศิริกัญญา ตันสกุล ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ทศพร ทองศิริ ผู้เสนอ

(นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล)

(นายทศพร ทองศิริ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณิชชา บุญไชยอินสวัสดิ์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) วรณวีร์ ตะล่อมสิน ผู้เสนอ

(นายณิชชา บุญไชยอินสวัสดิ์)

(นางสาววรณวีร์ ตะล่อมสิน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พีรเดช คำสมุทร ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล ผู้เสนอ

(นายพีรเดช คำสมุทร)

(นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) มานพ ศิริกวาดล ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ปริญา ช่วยเกิด ศิริรัตน์ ผู้เสนอ

(นายมานพ ศิริกวาดล)

(นายปริญา ช่วยเกิด ศิริรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(โปรดพลิก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้แก้ไขความผิดของบุคคลที่ทำให้ตนเองแท้งลูก (แก้ไขมาตรา ๓๐๑)
- (๒) ให้แก้ไขความผิดกรณีผู้ใดทำให้บุคคลแท้งลูก โดยบุคคลนั้นยินยอม (แก้ไขมาตรา ๓๐๒)
- (๓) ให้แก้ไขความผิดกรณีผู้ใดทำให้บุคคลแท้งลูก โดยบุคคลนั้นไม่ยินยอม (แก้ไขมาตรา ๓๐๓)
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (แก้ไขมาตรา ๓๐๕)

เหตุผล

โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ว่ามาตรา ๓๐๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยให้ส่วนที่ขัดหรือแย้งดังกล่าวมีผลเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข มาตรา ๓๐๑ และมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ อีกทั้งกฎหมายในปัจจุบันมิได้กำหนดเหตุที่อนุญาตทำแท้งให้ครอบคลุมถึงเกณฑ์อายุครรภ์ และกรณีสภาพจิตใจของบุคคลผู้ตั้งครรภ์ รวมถึงมูลเหตุเกี่ยวกับทารกในครรภ์ ในอันที่จะคุ้มครองบุคลากรทางการแพทย์ที่ให้บริการทำแท้งด้วยเหตุดังกล่าว และเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมตามเพศสภาพและมีให้เกิดการตีตราเฉพาะเพศหญิงเท่านั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๐๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๑ บุคคลใดทำให้ตนเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก ขณะมีอายุครรภ์ เกินยี่สิบสี่สัปดาห์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๒ ผู้ใดทำให้บุคคลแท้งลูกโดยบุคคลนั้นยินยอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้บุคคลรับอันตรายสาหัสอย่างอื่นด้วย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้บุคคลถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๓ ผู้ใดทำให้บุคคลแห่งลูกโดยบุคคลนั้นไม่ยินยอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน เจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้บุคคลรับอันตรายสาหัสอย่างอื่นด้วย ผู้กระทำได้ระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสี่ปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้บุคคลถึงแก่ความตาย ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึง สี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๕ ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา ๓๐๒ นั้น เป็นการกระทำของ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) บุคคลซึ่งมีอายุครรภ์ไม่เกิน ยี่สิบสี่สัปดาห์ยืนยันที่จะยุติการตั้งครรภ์
- (๒) จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตใจของบุคคลนั้น
- (๓) จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากทารกในครรภ์มีความพิการหรือเป็นโรคพันธุกรรม

อย่างรุนแรง หรือ

- (๔) บุคคลมีครรภ์เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ
ผู้กระทำไม่มีความผิด”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ
ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ว่ามาตรา ๓๐๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยให้ ส่วนที่ขัดหรือแย้งดังกล่าวมีผลเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข มาตรา ๓๐๑ และมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ อีกทั้งกฎหมายในปัจจุบันมิได้กำหนดเหตุที่อนุญาตทำแท้งให้ครอบคลุมถึง เกณฑ์อายุครรภ์ และกรณีสภาพจิตใจของบุคคลผู้ตั้งครรภ์ รวมถึงมูลเหตุเกี่ยวกับทารกในครรภ์ ในอันที่จะ คัดกรองบุคลากรทางการแพทย์ที่ให้บริการทำแท้งด้วยเหตุดังกล่าว และเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมตามเพศสภาพและมีให้เกิดการตีตราเฉพาะเพศหญิงเท่านั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

- ๒.๑ ให้แก้ไขความผิดของบุคคลที่ทำให้ตนเองแท้งลูก (ร่างมาตรา ๓)
- ๒.๒ ให้แก้ไขความผิดกรณีผู้ใดทำให้บุคคลแท้งลูก โดยบุคคลนั้นยินยอม (ร่างมาตรา ๔)
- ๒.๓ ให้แก้ไขความผิดกรณีผู้ใดทำให้บุคคลแท้งลูก โดยบุคคลนั้นไม่ยินยอม (ร่างมาตรา ๕)
- ๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้อยู่ภายใต้ การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (ร่างมาตรา ๖)